

Ramona Drăguț,

SCRIEM CORECT

Clasele a III-a și a IV-a

EDITURA
EVOMIND

SCRIEM CORECT

CLASELE A III-A ȘI A IV-A

*Copyright © 2021
Autor: RAMONA DRĂGUȚ*

Toate drepturile rezervate.

ISBN 978-606-9734-10-0

Editura Evomind, 2021

<https://evomind.org/>

CUPRINS

<u>sa/s-a</u>	6
<u>sau/s-au</u>	8
<u>sar/s-ar</u>	10
<u>la/l-a</u>	12
<u>va/v-a</u>	14
<u>nea/ne-a</u>	16
<u>cea/ce-a</u>	18
<u>cel/ce-l</u>	20
<u>numai/nu mai</u>	22
<u>mia/mi-a</u>	24
<u>ai/a-i</u>	26
<u>var/v-ar</u>	28
<u>întruna/într-una</u>	30
<u>mie/mi-e</u>	32
<u>ceai/ce-ai</u>	34
<u>odată/o dată</u>	36
<u>într-o/într-un; dintr-o/dintr-un</u> <u>printr-o/printr-un</u>	38

Competențe **generale**/specifice

3. Receptarea de mesaje scrise în diverse contexte de comunicare.

3.5. Sesizarea abaterilor din textele citite în vederea corectării acestora.

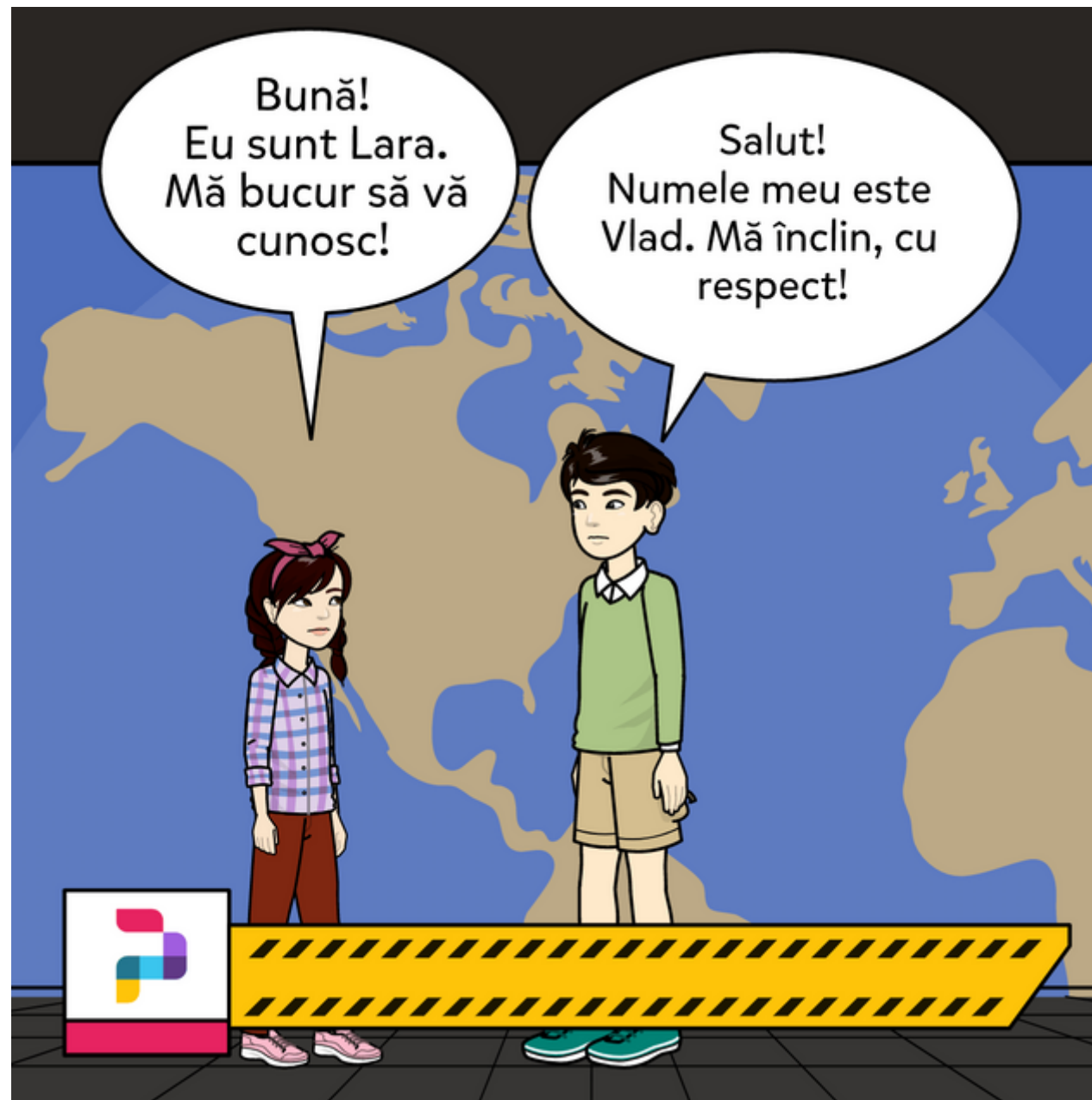
4. Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare.

4.1. Recunoașterea și remedierea greșelilor de ortografie și de punctuație.

Simboluri utilizate:

- Click pe cuvântul "Joc"

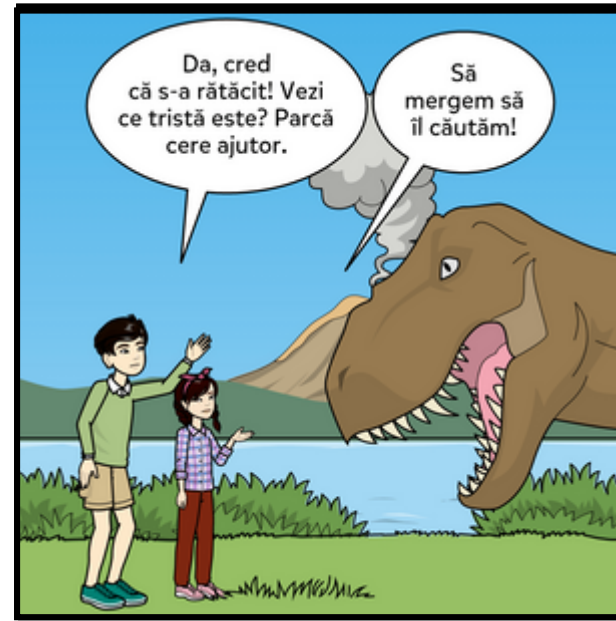
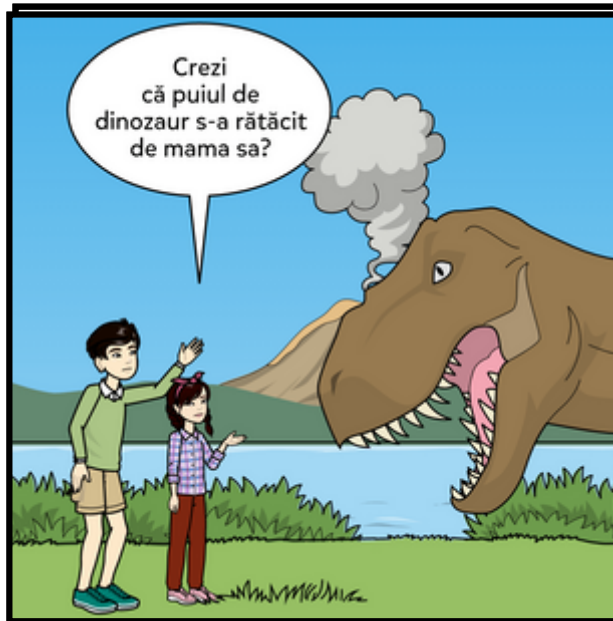

mama sa
mama ei
mama lui

s-a = sunt două cuvinte diferite
care se rostesc într-o singură
silabă

s-a jucat - "s" = parte de vorbire și
a jucat = verb la timpul trecut

EXERSĂM PE CAIET.

1. Înlocuiește cu "sa" cuvintele marcate.

Cartea **lui** este tristă căci are multe zile de când stă neclintită pe birou.

Îmi pasă întotdeauna de părerea **ei**.

2. Completează, după model:

Ieri (trecut): s-a bucurat

Azi (prezent): (el/ea) se bucură

Mâine (viitor): se va bucura

Ieri (trecut):

Azi (prezent): (el/ea) se întristează

Mâine (viitor):

Ieri (trecut):

Azi (prezent): (el/ea) se plimbă

Mâine (viitor):

Ieri (trecut):

Azi (prezent): (el/ea) se încredințește

Mâine (viitor):

WOW!

JOC

EXERSĂM PRIN JOC.

CLICK PE JOC!

sau poate fi înlocuit cu **ori**

Citești povești **sau** poezii?

Citești povești **ori** poezii?

s-au se scrie cu cratimă (liniuța de unire) atunci când două cuvinte, părți de vorbire diferite (**s** și **au**), se rostesc într-o singură silabă și nu se pot înlocui cu ori. Cuvântul **au** ajută la formarea timpului trecut al verbelor.

El **s-a** dus la școală.

Ei **s-au** dus la școală.

EXERSĂM PE CAIET.

1. Schimbă numărul și transformă după model:

Maria s-a jucat cu păpușile.

Fetele s-au jucat cu păpușile.

a. Andrei s-a uitat cu uimire la puiul de dinozaur.

b. Ea s-a plâns de vremea rece.

c. El s-a trezit cu părul ciufulit.

2. Înlocuiește spațiile punctate cu forma corectă **sau/s-au**.

Minunatele flori ... trezit vesele, bucurându-se de blânda mângâiere a razelor dimineții. Privesc spre cer și nu știu dacă o să plouă ... o să fie soare astăzi. ... bucurat toată noaptea de răcoarea picăturilor de ploaie, iar acum îmi doresc tare mult să fie soare.

WOW!
JOC

EXERSĂM PRIN JOC.
CLICK PE JOC!

sar = verb (eu sar, ei/ele sar)

Eu **sar** gardul.

Fetele **sar** coarda.

Ei sar peste obstacole.

s-ar - sunt două cuvinte diferite care se rostesc într-o singură silabă.

După cum vezi, **s-ar** părea că vine ploaia.

s- altă parte de vorbire

ar părea = verb

EXERSĂM PE CAIET.

1. Completează cu sar/s-ar.

La concursul acesta copiii ... peste obstacole. ... putea să fie
dificil. Fetele ... peste obstacole mai puțin înalte.

2. Unește corespunzător:

Pot să sar
Magazinul s-ar
Florile s-ar
Vreau să sar

putea închide până ajungem noi.
peste masa de prânz?
problema aceasta, pentru că e grea.
putea ofili fără apă.

WOW!
JOC

EXERSĂM PRIN JOC.
CLICK PE JOC!

la - arată direcția, înseamnă
către, spre, înspre etc

la - nota la

În vacanță, mergem **la** mare.

Nota **la** se află pe al doilea
spatiu al portativului.

I-a = sunt două cuvinte diferite care
se rostesc împreună

(I=forma scurtă a pronumelui
personal; a = verb)

Lara **I-a** salvat pe puiul de dinozaur.

EXERSĂM PE CAIET.

1. Completează textul cu la sau l-a.

- În vacanță, vom merge bunici.
- Vlad întrebat pe profesorul său când va fi olimpiadalimba română.
- Pe Radu ascultat aziistorie.

2. Taie forma incorectă din enunțurile următoare:

- Lara **l-a/la** văzut pe prietenul ei pe scenă **la/l-a** teatru.
- Pe Vlad **l-a/la** durut piciorul toată noaptea.
- Doamna învățătoare **l-a/la** chemat pe Radu **l-a/la** tablă.

WOW!
Joc

EXERSĂM PRIN JOC.
CLICK PE JOC!

va ajută în formarea timpului viitor

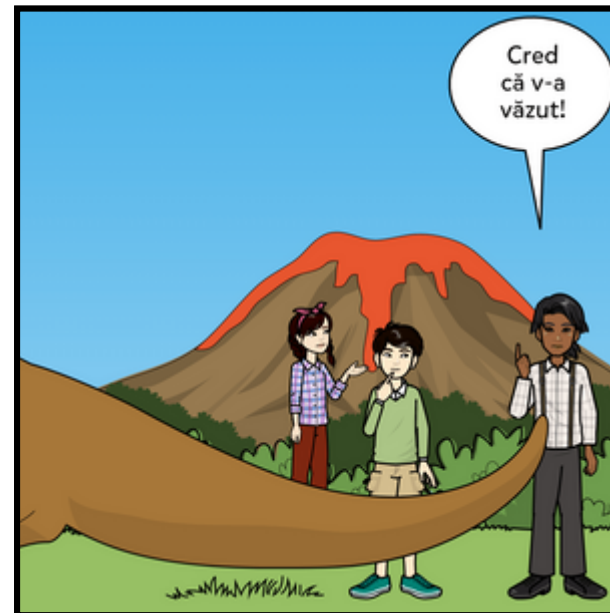
merge - verb la timpul prezent

va merge - verb la timpul viitor

v- forma scurtă a pronumelui personal, persoana a II-a, nr. plural
a - verb (auxiliar)

V-a plăcut spectacolul?

EXERSĂM PE CAIET.

1. Scrie următoarele verbe la persoana a III-a , numărul singular, timpul viitor:

a scrie , a povesti , a dori , a cuprinde , a citi, a dori

2. Completează enunțurile cu „ **va**” sau „**v-a**” :

Cred că veni și Raisa în excursie.

Nu știu de ce nu plăcut .

Îi citi compunerea mâine dimineață.

În încăperea luminoasă , trandafirul înflori .

Andrei mi-a spus că obrăznicia lui deranjat .

WOW!
JOC 1 Joc 2

EXERSĂM PRIN JOC.
CLICK PE JOC!

nea = zăpadă, omăt

nea = nenea

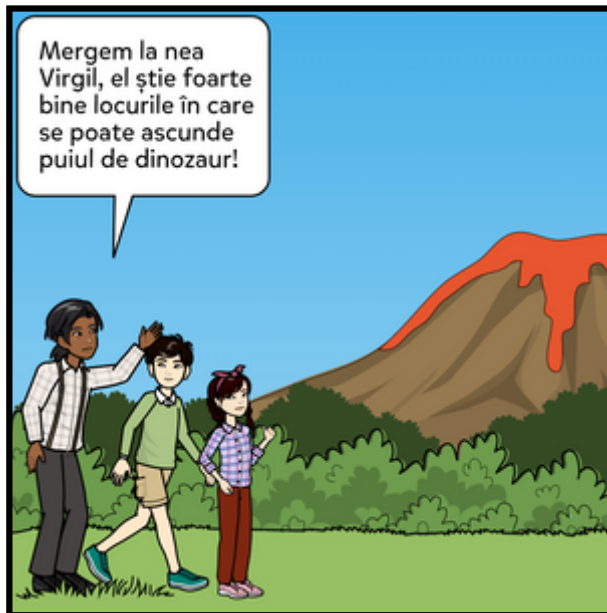
Pe ulița satului s-a așezat un strat gros de **nea**.

Îl voi vizita pe **nea** Vasile.

ne - forma scurtă a pronumelui personal, persoana I, nr. plural

a - verb la timpul trecut

EXERSĂM PE CAIET.

1. Explică scrierea cuvintelor evidențiate din următorul enunț:

Pe poteca de **nea ne-a** tras cu sania **nea** Vasile.

2. Ordonează cuvintele următoare și alcătuiește un enunț:

sa,, curtea, în, nea, Mitică, ne-a, să, un, facem, om, invitat, nea.

WOW!
Joc

EXERSĂM PRIN JOC.
CLICK PE JOC!

Se scrie **cea** când cuvântul poate fi înlocuit cu **aceea** (**cea** din față/aceea din față) sau atunci când se arată că o calitate este într-un grad mai înalt (**cea** mai frumoasă).

Se scrie **ce-a** când sunt două cuvinte diferite care se rostesc într-o singură silabă.

Mă întreb **ce-a** fost scris pe caietul acesta rupt.

EXERSĂM PE CAIET.

1. Completează enunțurile, folosind **cea** sau **ce-a**.

Astăzi a fost ... mai fericită zi: am reușit să scriu ... mai reușită compunere. Îmi era teamă de feedbackul pe care îl voi primi, dar ... urmat după citire a fost minunat. Doamna învățătoare m-a felicitat, colegii m-au aplaudat, iar eu am trăit ... mai emoționantă clipă!

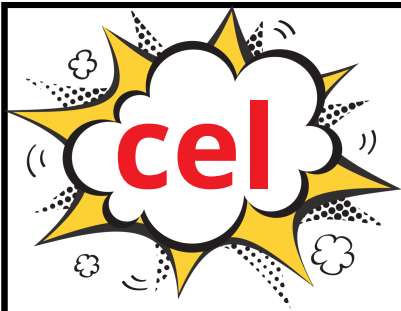
2. Unește corespunzător:

- Este cea	fost, a fost!
- Asta e, ce-a	mai frumoasă rochiță.
- Cartea cea	dictat doamna învățătoare.
- Am scris ce-a	nouă este interesantă.

3. Alcătuieste câte două propoziții folosind **cea** și **ce-a**.

WOW!
JOC

EXERSĂM PRIN JOC.
CLICK PE JOC!

- Se scrie **cel** atunci când **cel** poate fi înlocuit cu **acela** și atunci când se arată că o calitate este într-un grad mai înalt (**cel** mai înalt).

- Se scrie **ce-l** când sunt două cuvinte diferite care se rostesc într-o singură silabă, cratima înlocuind pe „î” din cuvântul îl - **ce îl = ce-l**.

EXERSĂM PE CAIET.

1. Transcrie enunțurile folosind forma corectă **cel** sau **ce-l**:

- Angel și-a ales cel/ce-l mai colorat zmeu.
- Acesta cred că este cel/ce-l mai interesant documentar despre dinozauri.
- Trebuie să aflu cel/ce-l frământă.
- Care este cel/ce-l mai înalt vârf din Carpații Meridionali?
- Domnul profesor de sport este cel/ce-l care m-a învățat să joc șah.
- A deschis pachetul fără să se gândească prea mult la surpriza cel/ce-l așteaptă.

2. Completează cu forma corectă a cuvintelor **cel** sau **ce-l**:

Mihai este ... mai priceput la jocuri.

David este ... care întreține atmosfera.

Ceea ... determină să fie activ este dorința de afirmare.

WOW!
Joc

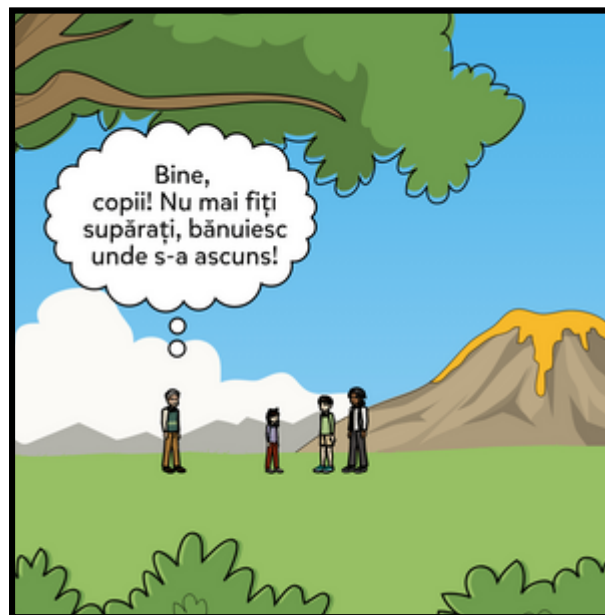
EXERSĂM PRIN JOC.
CLICK PE JOC!

- Se scrie **numai** când cuvântul are sensul de **doar**.
- Așteaptă-mă **numai (doar)** 5 minute, te rog!

- Se scrie **nu mai** când cele două cuvinte arată încetarea acțiunii.
- Alexandra **nu mai** vrea să se joace cu păpușile.

EXERSĂM PE CAIET.

1. Taie forma greșită a cuvintelor **numai** sau **nu mai** și transcrie corect enunțurile de mai jos:

Am numai/nu mai 5 lei.

Te rog, numai/nu mai scrie pe carte!

Îmi doresc numai/nu mai să fie liniște.

Numai/nu mai da atâta importanță spuselor celorlalți.

L-am rugat să numai/nu mai întârzie.

L-am rugat numai/nu mai să vină la timp.

2. Transformă propozițiile după model: **Nu sta! - Nu mai sta!**

Nu plânge! -

Nu alerga! -

Nu uita! -

Nu pierde timpul! -

WOW!
JOC

EXERSĂM PRIN JOC.
CLICK PE JOC!

Se scrie **mia** atunci când are înțelesul de **oiță**, de numărul **o mie**.

Mia este nume de fată (în acest caz se scrie cu majusculă).

Oaia a născut o **mia** (oiță) albă ca neaua.
Te rog să îmi dai **mia** (1 000) de lei înapoi!
Colega mea de bancă se numește **Mia**.

Se scrie **mi-a** când sunt două cuvinte diferite care se rostesc într-o singură silabă.

Am mâncat tot pentru că **mi-a** plăcut foarte mult.

EXERSĂM PE CAIET.

1. Completează cu mia, mi-a, Mia.

Ciobanul are 999 de oi. Una dintre ele a născut o Putem spune că ciobanul a făcut ... de oi. Nepoata sa, ..., este încântată de albul imaculat al oiței.

- Bunicule, ... plăcut mult această ... !

2. Alcătuieste propoziții în care să folosești **mia, mi-a, Mia**.

3. Taie varianta greșită și scrie propozițiile pe caiet.

Foaia pe care mia/mi-a luat-o Maria s-a rupt.

El mia/mi-a dăruit acest flori.

Mia/mi-a de lei pe care mia/mi-a dat-o Andrei este falsă.

Mia/mi-a merge la școala.

WOW!
Joc 1

EXERSĂM PRIN JOC.
CLICK PE JOC!

• Se scrie **ai** când:

1. are înțelesul de **a avea (ai = timp prezent, pers. a II-a, nr. singular);**
2. ajută la formarea unui verb la timpul trecut (**ai fost**);
3. sunt formulări de tipul: **ai mei, ai noștri, ai tăi, ai voștri, ai lui, ai ei, ai lor.**

1. Tu **ai** luat premiul I.
2. Te-am apreciat pentru că **ai** fost sincer.
3. Astăzi, **ai** mei merg la cinema.

• Se scrie **a-i** când sunt două cuvinte diferite care se rostesc într-o singură silabă.

Am dorit **a-i** spune o poveste interesantă, dar nu m-a ascultat.

a spune = verb

-i = cui a spune? - lui/îi/i = forma scurtă a pronumelui personal, persoana a III-a, nr. singular

EXERSĂM PE CAIET.

1. Completează cu **ai** sau **a-i**.

A făcut totul pentru ... fi mai bine puiului ei.
... trece cu vederea toate năzbâtiile nu este bine.
... face bine nu înseamna ... face toate plăcerile.
Tot ceea ce ... făcut până acum a fost minunat.
... depus mult efort și vei fi răsplătit.
... dat totul pentru acest proiect.

2. Alcătuieste câte trei enunțuri pentru fiecare dintre cuvintele ai și a-

i.

3. Taie forma greșită:
- Ai/A-i cui sunt copiii aceștia?
- Ai/A-i tăi.

Ai/A-i spune (lui/ei) că greșește e inutil.

Cred că ai/a-i putea să îmbunătățești proiectul.

Ai/A-i îndeplini toate capriciile este o mare greșeală!

**EXERSĂM PRIN JOC.
CLICK PE JOC!**

- **var** = material de construcții
Peretele este zugrăvit cu **var**.

Am dat cu **var** pe trunchiul copacului.

- Se scrie **v-ar** când sunt două cuvinte diferite care se rostesc într-o singură silabă.

Vouă **v-ar** plăcea să explorăm o peșteră?

EXERSĂM PE CAIET.

1. Completați spațiile punctate cu **var** sau **v-ar**.

Dacă ... vedea cum vă comportați, s-ar supăra pe voi.

Ce credeți că ... putea face fericit?

Angi ... fi dus la o plimbare, dar afară plouă torențial.

... plăcea să fac un tort sau o salată de fructe?

... prinde bine o cană de ceai fierbinte. E foarte frig afară.

Ce culoare au pus în ... pentru peretele din dormitor?

2. Transformați după model:

- vă place	v-ar plăcea
- vă desenează	
- vă întreabă	
- vă interesează	
- vă explică	

WOW!
Joc

EXERSĂM PRIN JOC.
CLICK PE JOC!

- Scriem **întruna** când cuvântul are sens de **mereu, neîncetat, non-stop.**

- Scriem **într-una** când sunt două cuvinte diferite care se rostesc într-o singură silabă: într- (între) și una, unite cu ajutorul cratimei.

Calculatorul merge **întruna**. O să merg la cinema **într-una** din zile.

EXERSĂM PE CAIET.

1. Completează, după model:

a) scrie (verb) întruna

..... întruna

..... întruna

..... întruna

..... întruna

b) într-una **din** zile

într-una

într-una

într-una

într-una

2. Completează corespunzător spațiile punctate cu **întruna** sau **într-una**:

a) Cerul varsă ... fulgi pufoși de nea.

Am căutat cartea împrumutată, chiar și ... din cutiile cu jucării.

Magazinul din colț este deschis

Am pus o prăjitură ... din cutii.

b) alerg

..... din camere

citesc

..... din situații

mănânc

..... din case

desenez

..... din nopți

WOW!
Joc

EXERSĂM PRIN JOC.
CLICK PE JOC!

- Scriem **mie** când arată numărul 1 000 sau are înțelesul de eu (persoană).

Am numărat din 10 în 10 până la o **mie**.

Am crezut că îmi dai **mie** cartea.

- Scriem **mi-e** când sunt două cuvinte diferite (**mi=îmi** și **e=este**) care se rostesc într-o singură silabă.

Mie **mi-e** dor de școală.

Mie **îmi este** dor de școală.

EXERSĂM PE CAIET.

1. Scrie ca în model:

- **îmi este** ușor - **mi-e** ușor
- îmi este frig -
- îmi este teamă -
- îmi este bine -
- îmi este somn -
- îmi este cald -
- îmi este rău -
- îmi este drag -

2. Completează cu **mie** sau **mi-e**.

Un kilolitr are o ... de litri.

Mi s-a părut ... că e prea ușor!

Am primit rest de la o ... de lei.

... .. teamă de întuneric.

Faptul că bine, mă determină să spun că e un loc minunat.

**EXERSĂM PRIN JOC.
CLICK PE JOC!**

- **ceai** = băutură obținută din plante medicinale.

Bea, te rog, un **ceai** cald și o să fie bine!

- **ce-ai** sunt sunt două cuvinte diferite, (ce și ai), care se rostesc într-o singură silabă.

Am înțeles **ce-ai** spus: după faptă și răsplată.

1. Alcătuieste câte două propoziții în care să folosești **ceai** și **ce-ai**.
2. Înlocuiește spațiile cu forma corespunzătoare **ceai** sau **ce-ai**.

Am făcut ... de mușețel.

... pățit de vrei să bei ...?

Tu ... făcut astăzi?

Am fost invitat la un

Vezi ... făcut?

Care este cel mai bun ... pentru răceală?

3. Unește corespunzător.

Am cerut un

Mâine

Maria ne-a

Ți-am adus

ce-ai de făcut?

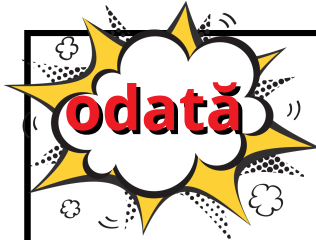
ce-ai cerut.

ceai de mentă.

invitat la ceai.

WOW!
Joc

EXERSĂM PRIN JOC.
CLICK PE JOC!

• Scriem **odată** când are sensul de cândva, odinioară, demult, în viitor, în același timp.

A fost **odată** ca niciodată.

Odată și **odată** tot o să iau premiul I.
Lucrăm amândoi **odată**.

• Scriem **o dată** când cele două cuvinte au unul din înțelesurile: din nou, o anumită zi din calendar, o singură dată.

Te rog să mai încerci **o dată**.

1 Decembrie este **o dată** importantă.

Testul se aplică **o dată**, nu de două ori.

1. Completează spațiile punctate cu forma corespunzătoare a cuvintelor **o dată** sau **odată**:

A fost ... ca niciodată, un împărat ce avea șapte feciori.

... încheiată povestirea, trebuie să încheiem discuția.

Du-te ... din la culcare!

Am plecat ... cu toți copiii de la școală.

... importantă este data nașterii mele.

S-a pronunțat ..., a doua oară va lua măsuri.

M- a sunat încă

Gingașii ghiociei apar ... cu venirea primăverii.

Știam, ..., să croșetez.

Pleacă ... din dreptul ferestrei!

Am citit ... cartea, a doua oară doar o răsfoiesc.

2. Alcătuieste și tu câte două enunțuri în care să folosești **o dată** și **odată**.

**EXERSĂM PRIN JOC.
CLICK PE JOC!**

Scriem
întotdeauna:

- într-o
- într-un
- dintr-o
- dintr-un
- printr-o
- printr-un

WOW!
Joc

Acum sunteți
pregătiți să explorați
un alt nivel al
educației. Succes!

Vă mulțumim
și vouă, dragi copii,
pentru că ne-ați
fost alături!

IONEȘTI, IULIE 2020